

ΜΙΓΑΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

- ✚ ΟΡΙΣΜΟΙ
- ✚ ΠΡΑΞΕΙΣ
- ✚ ΣΥΖΥΓΕΙΣ
- ✚ ΜΕΤΡΟ

ΜΕΘΟΔΟΣ 1

Για να υπολογίσουμε δυνάμεις με ακέραιο εκθέτη σε παράσταση με i χρησιμοποιούμε γνωστές ταυτότητες και έχουμε υπόψη ότι:

- i. $z^v = z^{v-1}z$ με v ακέραιο θετικό και $v \geq 2$
- ii. $z^0 = 1$
- iii. $z^{-v} = \frac{1}{z^v}$ με v ακέραιο θετικό και $z \neq 0$

iv. Επειδή $i^4 = 1$ έχουμε $i^v = i^{4p+v} = (i^4)^p i^v = i^v = \begin{cases} 1, & \text{αν } v=0 \\ i, & \text{αν } v=1 \\ -1, & \text{αν } v=2 \\ -i, & \text{αν } v=3 \end{cases}$

- v. Για να φέρουμε ένα πηλίκο μιγαδικών στη μορφή $\alpha + \beta i$ πολλαπλασιάζουμε αριθμητή και παρονομαστή με τη συζυγή παράσταση του παρονομαστή.
- vi. Σε αφαιρέσεις που υπάρχουν ίσες και μεγάλες δυνάμεις συχνά βγάζουμε κοινό παράγοντα το i π.χ. $(\alpha + \beta i)^v = i^v \left(\frac{\alpha}{i} + \beta\right)^v = i^v \left(\frac{\alpha i}{i^2} + \beta\right)^v = i^v (-\alpha i + \beta)^v$
- vii. Παρατηρούμε ότι $(1+i)^2 = 1^2 + 2i + i^2 = 2i$
 $(1-i)^2 = 1^2 - 2i + i^2 = -2i$

Παράδειγμα 1: Αν $z = \frac{2i}{i-3}$ να δείξετε ότι $\text{Re}(z^2) = -\frac{8}{25}$

Παράδειγμα 2: Να δείξετε ότι $(((1+i)^2 - i)^4 + i)^2 - i)^4 = 1$

ΜΕΘΟΔΟΣ 2

Για να υπολογίσουμε την τετραγωνική ρίζα ενός μιγαδικού $\alpha + \beta i \neq 0$, βρίσκουμε τον $z = x + yi$ με $x, y \in \mathbb{R}$ ώστε

$$z^2 = \alpha + \beta i \Leftrightarrow x^2 - y^2 + 2xyi = \alpha + \beta i \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - y^2 = \alpha \\ 2xy = \beta \end{cases} \quad \text{Λύνουμε μετά το σύστημα.}$$

Παράδειγμα 1: Να βρείτε την τετραγωνική ρίζα του μιγαδικού $3+4i$ [$2 \pm i$]

Παράδειγμα 2: Να βρείτε την τετραγωνική ρίζα του μιγαδικού $w = (-1+i)^3 - 2i^3$
[$\pm(\sqrt{\sqrt{5}+1} + i\sqrt{\sqrt{5}-1})$]

ΜΕΘΟΔΟΣ 3

Για να βρούμε τον συζυγή ενός μιγαδικού z

- ✚ Φέρνουμε το μιγαδικό στη μορφή $z = \alpha + \beta i$ οπότε ο συζυγής είναι ο $\bar{z} = \alpha - \beta i$ ή
- ✚ Βρίσκουμε το συζυγή με τη βοήθεια των ιδιοτήτων:

1. $\overline{z_1 + z_2 + z_3 + \dots + z_n} = \bar{z}_1 + \bar{z}_2 + \bar{z}_3 + \dots + \bar{z}_n$ με $n \geq 2$

2. $\overline{z_1 z_2 z_3 \dots z_n} = \bar{z}_1 \bar{z}_2 \bar{z}_3 \dots \bar{z}_n$ με $n \geq 2$

3. $\overline{\alpha z} = \alpha \bar{z}$ με $\alpha \in \mathbb{R}$

4. $\overline{z^v} = (\bar{z})^v$

5. $\overline{\left(\frac{z_1}{z_2}\right)} = \frac{\bar{z}_1}{\bar{z}_2}$, $z_2 \neq 0$

6. $\overline{\left(\frac{1}{z}\right)} = \frac{1}{\bar{z}}$, $z \neq 0$

7. $\overline{(\bar{z})} = z$

Παράδειγμα 1: Να βρείτε το συζυγή του μιγαδικού $z = \frac{2-i}{1-i} + \frac{3-2i}{1+i}$ [$\bar{z} = 2 + 2i$]

Παράδειγμα 2: Να βρείτε το συζυγή του μιγαδικού $z = \frac{(2-i)(5+2i)}{1-4i}$ [$\bar{z} = \frac{16}{17} + \frac{47}{17}i$]

ΜΕΘΟΔΟΣ 4

Αν θέλουμε να δείξουμε ότι ο μιγαδικός $z \in \mathbb{R}$:

- ✚ τον φέρνουμε στη μορφή $\alpha + \beta i$ και δείχνουμε ότι $\text{Im}(z) = \beta = 0$ ή
- ✚ $z \in \mathbb{R} \Leftrightarrow z = \bar{z}$ δηλαδή θα δείξουμε ότι ο z είναι ίσος με το συζυγή του.

Παράδειγμα 1: Αν $z_1 = \frac{4-5i}{8+2i}$ και $z_2 = \frac{4+5i}{8-2i}$ να δείξετε ότι ο $z_1 + z_2 \in \mathbb{R}$

Παράδειγμα 2: Να βρείτε τους $z \in \mathbb{C}$ για τους οποίους ισχύει $\frac{z-i}{z+i} \in \mathbb{R}$, $z \neq -i$. [$z = yi$]

ΜΕΘΟΔΟΣ 5

Αν θέλουμε να δείξουμε ότι ο μιγαδικός $z \in I$:

- ✚ τον φέρνουμε στη μορφή $\alpha + \beta i$ και δείχνουμε ότι $\text{Re}(z) = \alpha = 0$ ή
- ✚ $z \in I \Leftrightarrow z = -\bar{z}$ δηλαδή θα δείξουμε ότι ο z είναι αντίθετος του συζυγής του.

Παράδειγμα 1: Να βρείτε το $x \in \mathbb{R}$ ώστε ο $z = (x+i)(1-xi)$ να είναι φανταστικός [$x=0$]

Παράδειγμα 2: Να βρείτε το $\alpha \in \mathbb{R}$ ώστε ο $w = \frac{\alpha + 2 + \alpha i}{1 + \alpha i}$ να είναι φανταστικός [αδύνατη]

ΜΕΘΟΔΟΣ 6

Για να βρούμε το μέτρο ενός μιγαδικού z

✚ Φέρνουμε το μιγαδικό στη μορφή $z = \alpha + \beta i$ οπότε : $|z| = \sqrt{\alpha^2 + \beta^2}$

✚ Βρίσκουμε το μέτρο με τη βοήθεια των ιδιοτήτων:

1. $|z| = |\bar{z}| = |-z| = |-\bar{z}|$

2. $|z_1 z_2| = |z_1| |z_2|$, $|z_1 z_2 \dots z_n| = |z_1| |z_2| \dots |z_n|$

3. $|z^v| = |z|^v$

4. $\left| \frac{1}{z} \right| = \frac{1}{|z|}$ με $z \neq 0$

5. $\left| \frac{z_1}{z_2} \right| = \frac{|z_1|}{|z_2|}$ με $z_2 \neq 0$

Παράδειγμα 1: Να υπολογίσετε το μέτρο του αριθμού

$$z = \frac{(1+i)^{200}(6+2i) - (1-i)^{198}(3-i)}{(1+i)^{196}(23-7i) + (1-i)^{194}(10-2i)} \quad [|z| = 1]$$

Παράδειγμα 2: Να υπολογίσετε τα μέτρα των μιγαδικών:

$$\alpha. z = \frac{(\sqrt{3} + 2i)^2}{i(1 - 2\sqrt{3}i)} \quad \beta. z = \frac{(1+2i)^{14}}{(1-2i)^{12}} \quad [\alpha. \frac{7\sqrt{13}}{13} \quad \beta. 5]$$

ΜΕΘΟΔΟΣ 7

Για την απόδειξη μιας ισότητας ή ανισότητας που περιέχουν μιγαδικούς :

✚ χρησιμοποιούμε τον τύπο $|z| = \sqrt{\alpha^2 + \beta^2}$ ή

✚ την βασική ιδιότητα $|z|^2 = z\bar{z}$

Αν στην σχέση δεν υπάρχουν τετράγωνα μέτρων , υψώνουμε στο τετράγωνο και τα δύο μέλη για να τα δημιουργήσουμε.

Παράδειγμα 1: Να δείξετε ότι για κάθε μιγαδικό z ισχύει $|\operatorname{Re}(z)| + |\operatorname{Im}(z)| \leq \sqrt{2}|z|$

Παράδειγμα 2: Για τους $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ να δείξετε ότι

α. $|z_1 + z_2|^2 + |z_1 - z_2|^2 = 2|z_1|^2 + 2|z_2|^2$

β. $|z_1 - z_2|^2 \leq (1 + |z_1|^2)(1 + |z_2|^2)$

Παράδειγμα 3 : Αν ισχύει $|z+16| = 4|z+1|$ να δείξετε ότι $|z| = 4$

ΜΕΘΟΔΟΣ 8

Όταν δίνεται η $[f(z)]^v = [g(z)]^u$ με $u, v \in \mathbb{Z}^*$,

τότε παίρνουμε τα μέτρα των δύο μελών της σχέσης και χρησιμοποιούμε τις ιδιότητες των μέτρων.

Παράδειγμα 1: Αν ο w επαληθεύει την $(w+2)^v = w^v$ να δείξετε ότι $\operatorname{Re}(w) = -1$

Παράδειγμα 2: Να δείξετε ότι η εξίσωση $(1+iz)^v = \frac{1+i\sqrt{3}}{\sqrt{3}+i}$ με $v \in \mathbb{N}^*$, $z \in \mathbb{C}$ δεν έχει πραγματική λύση.

[Υποθέτουμε ότι $z = \rho \in \mathbb{R}$. Παίρνουμε μέτρα και $\dots \rho = 0$ η οποία οδηγεί σε άτοπο την σχέση]

ΜΕΘΟΔΟΣ 9

Για να βρούμε την μέγιστη ή ελάχιστη τιμή του μέτρου μιας παράστασης με μιγαδικούς, γράφουμε την παράσταση ως άθροισμα ή διαφορά δύο μιγαδικών ανάλογα με τα δεδομένα του προβλήματος και εφαρμόζουμε την σχέση

$$\left| |z_1| - |z_2| \right| \leq |z_1 \pm z_2| \leq |z_1| + |z_2| \quad \text{ή}$$

Χρησιμοποιούμε τη γεωμετρική παράσταση μιγαδικών στο επίπεδο.

Παράδειγμα 1: Αν $z \in \mathbb{C}$ με $|z| = 4$ να βρείτε τη μέγιστη τιμή της παράστασης $f(z) = |z + 8 - 6i|$ και για ποια τιμή του z συμβαίνει αυτό.

[Μέγιστη τιμή η $f(z) = 14$ όταν $z = \frac{16}{5} - \frac{12}{5}i$]

Παράδειγμα 2: Αν $z \in \mathbb{C}$ με $|z + 6 - 3i| \leq 7$ να βρείτε την ελάχιστη και την μέγιστη τιμή του αριθμού $|z - 2 + 3i|$

[Το $M(z)$ είναι σε κυκλικό δίσκο $K(-6, 3)$ και $\rho = 7$. Ο $|z - 2 + 3i|$ είναι η απόσταση AM όπου $A(2, -3)$ $3 \leq |z - 2 + 3i| \leq 17$]

ΜΕΘΟΔΟΣ 10

Για να παραστήσουμε στο μιγαδικό επίπεδο τους μιγαδικούς z για τους οποίους ισχύουν κάποιες σχέσεις με μέτρα τότε χρησιμοποιούμε ότι ο αριθμός $|z_1 - z_2|$ είναι ίσος με την απόσταση των σημείων M_1, M_2 που είναι οι εικόνες των $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ αντίστοιχα.

Παράδειγμα 1: Στο μιγαδικό επίπεδο να παραστήσετε τους μιγαδικούς για τους οποίους ισχύει: $1 < |z - 3 - 2i| < 5$ [Δακτύλιος με κέντρο $K(3, 2)$ και ακτίνες 1 και 4]

Παράδειγμα 2: Στο μιγαδικό επίπεδο να παραστήσετε τους μιγαδικούς για τους οποίους ισχύει: $|z - 5| = |z + 5| + 7$ [Υπόδειξη: Ορισμός υπερβολής $\frac{x^2}{(\sqrt{\frac{2499}{204}})^2} - \frac{y^2}{(\sqrt{\frac{2499}{14}})^2} = 1$]

ΜΕΘΟΔΟΣ 11

Αν $z = x+yi$ μιγαδικός και θέλουμε να βρούμε τον γεωμετρικό τόπο στον οποίο κινείται η εικόνα του $M(x,y)$ ώστε ο $\omega=f(z)$ να έχει κάποια ιδιότητα τότε χρησιμοποιώντας αυτήν την ιδιότητα κάνουμε πράξεις και ύστερα αντικαθιστούμε το z με $x+yi$ και βρίσκουμε τις σχέσεις μεταξύ x και y που καθορίζουν τον γεωμετρικό τόπο. Μπορούμε επίσης πρώτα να κάνουμε αντικατάσταση του z με $x+yi$ και ύστερα πράξεις.

Παράδειγμα 1: Έστω ο μιγαδικός $z = x+yi$ με $x,y \in \mathbb{R}$ και $y \neq 0$. Αν $\omega = \frac{z^2}{z-1} \in \mathbb{R}$ να δείξετε ότι ο γ.τ. των $M(x,y)$ είναι μια υπερβολή της οποίας έχουν

εξαιρεθεί οι κορυφές.
$$\left[\frac{(x-\frac{1}{3})^2}{(\frac{1}{3})^2} - \frac{y^2}{(\frac{1}{\sqrt{3}})^2} = 1 \right]$$

Παράδειγμα 2: Αν για τον μιγαδικό $z = x+yi$ με $x,y \in \mathbb{R}$ και $y \neq 0$ ισχύει $|z-1| = 2|z+1|$ να δείξετε ότι η εικόνα του $M(x,y)$ κινείται σε κύκλο του οποίου να βρείτε το κέντρο και την ακτίνα. Ανήκει στον παραπάνω κύκλο η εικόνα του μιγαδικού $w = -\frac{5}{3} + \frac{4}{3}i$; $[K(-\frac{5}{3}, 0)$ και $\rho = \frac{4}{3}$]

ΜΕΘΟΔΟΣ 12

Αν $z = x+yi$ μιγαδικός για τον οποίο ισχύει $z = f(\alpha) + g(\alpha)i$ και θέλουμε να βρούμε τον γεωμετρικό τόπο στον οποίο κινείται η εικόνα του $M(x,y)$ τότε βρίσκουμε σχέση που συνδέει τα x,y χωρίς την παράμετρο α . Η σχέση βρίσκεται με απαλοιφή του α από τις εξισώσεις $x = f(\alpha)$, $y = g(\alpha)$. Αν η α είναι γωνία χρησιμοποιούμε τους τύπους $\eta\mu^2\alpha + \sigma\upsilon\nu^2\alpha = 1$, $1 + \epsilon\phi^2\alpha = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2\alpha}$ και άλλες.

Παράδειγμα 1: Δίνεται η εξίσωση $z^2 \sigma\upsilon\nu^2\theta - z \eta\mu 2\theta + 2 - \sigma\upsilon\nu^2\theta = 0$. Έστω η εικόνα στο μιγαδικό επίπεδο εκείνης της ρίζας της εξίσωσης της οποίας το φανταστικό μέρος είναι αρνητικό.

Αν $-\frac{\pi}{2} < \theta < \frac{\pi}{2}$ να δείξετε ότι το M κινείται σε μια υπερβολή.

$$[\Delta = \dots = -4\sigma\upsilon\nu^2\theta \quad z_{1,2} = \epsilon\phi\theta \pm \frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta}i, \sigma\upsilon\nu\theta > 0 \dots z_2 = x + yi \text{ με } x = \epsilon\phi\theta \text{ και } y = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta}i]$$

ή $x^2 = \dots$, $y^2 = \dots$ και επειδή $1 + \epsilon\phi^2\theta = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2\theta} \dots y^2 - x^2 = 1$ δηλ ισοσκελής υπερβολή.]

ΜΕΘΟΔΟΣ 13

Αν οι $w = x+yi$, $z = k+li$ συνδέονται με κάποια σχέση και γνωρίζουμε τη γραμμή c στην οποία κινείται η εικόνα $P(k,l)$ του z τότε για να βρούμε τον γ.τ. των εικόνων $M(x,y)$ του w θα βρίσκουμε τα k,l συναρτήσει των x,y . Στη συνέχεια αντικαθιστούμε τα k,l στην εξίσωση της c και βρίσκουμε σχέση ανάμεσα στα x,y που καθορίζουν τον γ.τ. των $M(x,y)$.

Παράδειγμα 1: Αν οι μιγαδικοί $w = x+yi$, $z = k+li$ συνδέονται με την $w = \frac{z-1}{z+1}$ και η εικόνα του P του z κινείται στον κύκλο με εξίσωση $k^2 + l^2 = 4$, να βρείτε τη γραμμή στην οποία κινείται η εικόνα M του w .